

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра соціології та політології

УЗГОДЖЕНО

Декан

« 21 »

Н. Ладогубець
2021 р.

Директор

навчальної роботи

А. Полухін
2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Політика і права людини»

Освітньо-професійна програма: «Політологія»

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 052 Політологія

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	135 / 4,5	34	34	-	67	-	-	Екз.- 2 с.
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Індекс: НБ-8-052/21-2.1.10

СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2021

Робочу програму навчальної дисципліни «Політика і права людини» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Політологія», навчального та робочого навчального планів № НБ-8-052/21, № РБ-8-052/21, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
старша викладачка кафедри
соціології та політології _____

Н.Грищенко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Політологія», спеціальності 052 «Політологія» – кафедри соціології та політології, протокол №__ від ____ 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Лясота Л.І.

Завідувачка кафедри _____ Хомерікі О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 6 від « 09 » 06 2021 р.

Голова НМРР _____ Кокарсва А.М.

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна ди.сципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	12

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Політика і права людини» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є необхідною складовою підготовки фахівця спеціальності «Політологія», що формують профіль фахівця ОКР бакалавр в галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Метою викладання дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про права людини, їх місце в системі українського та міжнародного права, соціальної цінності і необхідності, а також навичок ефективного захисту і реалізації прав і свобод, виховання культури прав людини, її відповідальності і поваги до основоположних прав і свобод.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння відповідними основними поняттями і категоріями;
- формування знань про об'єкт, предмет, структуру і функції теорії прав людини, теоретико-методологічні підходи до проблематики прав людини;
- здійснення аналізу міжнародно-правових актів універсального та регіонального характеру в аспекті відображення у них стандартів захисту прав людини;
- визначення міри імплементації міжнародно-правових стандартів у галузі захисту прав людини в національне законодавство України;
- усвідомлення ролі цивілізаційних факторів у розвитку інституту прав людини, ролі держави та позитивного права (законодавства) в механізмі забезпечення прав людини та прав громадянина.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Знати основоположні принципи прав людини, межі та підстави обмеження прав і свобод людини, особливості генезису прав людини в Стародавньому світі, в епоху Середньовіччя, відродження, Реформації, Нового часу, еволюцію прав людини в XIX-XX ст. Розуміти закономірності та проблеми універсальності прав людини. Знати нормативно-правові основи прав людини, покоління прав людини, міжнародно правові стандарти в області прав людини, а також механізм захисту прав особи в Україні та вміти застосовувати законні форми самозахисту людиною своїх прав і свобод. Використовувати рекомендовані методи і прийоми для організації спільної та індивідуальної діяльності в області дотримання прав людини офлайн і онлайн. Вміти аналізувати і виділяти основні проблеми в області прав людини; порівнювати і узагальнювати передовий досвід в обстоюванні основоположних прав і свобод за кордоном і в Україні.

Підсумкові результати навчання: (далі ПРН)

ПРН1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

ПРН6. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

ПРН7. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

ПРН22. Визначати національні пріоритети та національні інтереси України з урахуванням безпекової складової в умовах зовнішніх викликів та загроз і ризиків цивільній і військовій авіації.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути таких компетентностей:

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (далі – ФК).

ФК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ФК3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ФК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

1.4 Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Політика і права людини» базується на знаннях з дисциплін: «Логіка та теорія аргументації» та «Політичні основи держави» і доповнює такі дисципліни як «Громадянське суспільство в політичному процесі», «Політичні еліти і лідерство».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Теоретичні аспекти прав людини»

- навчального модуля №2 «Політика і права людини в сучасному світі», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Теоретичні аспекти прав людини»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати категоріальний апарат прав людини; особливості генезису прав людини в історичні періоди (Стародавнього світу, Середньовіччя, Реформації, Нового часу та ін.); основні характеристики покоління прав людини; вміти застосовувати різні методи дослідження порушень прав людини; знати міжнародно-правові основи захисту основоположних прав та вміти застосовувати їх на практиці; вміти аналізувати методологічні і методичні аспекти вивчення іноземного досвіду відстоювання прав людини.

Тема 1. Поняття і сутність прав людини.

Поняття прав і свобод людини. Соціогуманітарне (комплексне) розуміння сутності прав людини.

Основоположні принципи прав людини (гуманізму; свободи; природності і невід'ємності, загальності та універсальності прав; обов'язковості норм міжнародного права; поваги, заохочення і дотримання прав людини; терпимості і справедливості). Межі та підстави обмеження прав і свобод.

Взаємозв'язок прав людини з правовою, соціальною державою і громадянським суспільством. Права людини та інтереси держави. Взаємозв'язок прав людини з обов'язками та відповідальністю.

Тема 2. Еволюція прав людини. Історичні аспекти філософсько-правової думки про права людини

Історичний і цивілізаційний підхід до еволюції прав людини.

Особливості генезису прав людини в Стародавньому світі.

Еволюція прав людини в Середньовіччі (Велика Хартія вольностей 1215, Петиція про право 1628 р Хабеас Корпус Акт 1678 р Білль про права 1689 р, Статути Великого Князівства Литовського 1529, 1566, 1588 рр.).

Нормативне закріплення і лібералізація прав людини, соціалізація прав людини в Новий час. Декларація незалежності США (1776 г.), Французька Декларація прав людини і громадянина (1789), американський Білль про права (1791 г.), їх історичне значення в процесі становлення теорії прав людини.

Тенденції розвитку прав людини в другій половині XX - початку XXI ст. (гуманізація, інтернаціоналізація та глобалізація прав людини).

Особливості розвитку прав людини в індуїстській, близькосхідній та європейській цивілізаціях. Проблема універсальності прав людини.

Тема 3. Розвиток системи захисту прав особи в Україні

Руська правда" як перший законодавчий акт, де визначено правовий статус різних прошарків населення. Відображення прав і свобод особи в конституції Пилипа Орлика. Встановлення нового правового статусу особи в Російській імперії після 1861 року. Перші акти незалежної України, в яких був відображений пріоритет європейського підходу до прав та правового становища особи в державі. Специфіка правового статусу особи за часів Радянського Союзу.

Тема 4. Права людини і політична організація суспільства

Співвідношення права і політики. Пріоритетність права людини по відношенню до політичної влади.

Права людини як критерій морального виміру політики і державної влади. Права людини – консолідуючий принцип моральної та правової орієнтації українського суспільства

Права людини як сфера взаємодоповнення права і моралі.

Тема 5. Правовий статус людини і громадянина

Поняття і структура правового статусу особистості. Конституційно-правовий статус особистості. Правоздатність та дієздатність. Громадянство. Правовий статус іноземних громадян та осіб без громадянства.

Тема 6. Структура прав людини

«Покоління» прав людини. Класифікація прав людини за сферами їх дії. Права людини і права громадянина. Права індивіда і колективні права. Права окремих соціальних груп (права меншин, права жінок, права дітей, права біженців).

Тема 7. Принципи, межі та підстави обмеження прав і свобод людини

Поняття і зміст обмежень прав людини. Норми міжнародних правових актів, що регламентують обмеження прав людини: основні положення.

Мета та умови обмеження прав і свобод людини відповідно до статей Конституції України. Положення Конституції України про права і свободи людини, які не підлягають обмеженню. Конституційні межі обмеження прав людини.

Принципи обмеження прав людини. Види обмеження прав людини.

Особливості правомірного обмеження прав осіб, які користуються дипломатичними імунітетами та привілеями.

Тема 8. Міжнародно правові стандарти в області прав людини

Поняття «міжнародно правові стандарти в області прав людини». Поняття міжнародно-правових актів про права людини.

Міжнародний білль про права людини. 10 грудня – Всесвітній День прав людини. Роль Ліги Націй і ООН в утвердженні прав людини.

Поняття міжнародних стандартів в області захисту жертв війни та збройних конфліктів. Права іноземців та біженців. Міжнародна організація праці (заснована в 1919 р) і встановлення стандартів поведження з робітниками.

Розвиток міжнародних стандартів в галузі прав людини в міжнародних пактах про громадянські і політичні, соціальні, економічні та культурні права. ЮНЕСКО і його роль в утвердженні стандартів щодо недопущення дискримінації в галузі освіти.

Модуль 2 «Політика і права людини в сучасному світі»

Інтегровані вимоги модуля №2: знати законні форми самозахисту людиною своїх прав і свобод; механізм звернення до інституту омбудсмена в Україні і до європейських та світових інституцій ООН; форми, методи та механізми захисту прав і свобод в період збройного конфлікту, війн, сутичок; механізм відповідальності за порушення права на недоторканність особи відповідно до чинного законодавства України. Вміти аналізувати етичні та правові аспекти візуалізації «чутливих» тем в медіа та визначати порушення прав людини онлайн та офлайн.

Тема 1. Міжнародна система захисту прав людини

Міжнародно-правові акти щодо захисту прав людини (Статут ООН, Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, основні декларації і конвенції ООН з прав людини).

Система органів ООН щодо захисту прав людини: головні органи, спеціальні органи і посадові особи, конвенційні комітети. Порядок розгляду індивідуальних скарг громадян.

Міжнародні неурядові правозахисні організації і рухи.

Тема 2. Європейська система захисту прав людини

Специфіка системи захисту прав людини на регіональному рівні. Рада Європи як регіональна міжнародна організація. Становлення, структура, основні напрями діяльності Ради Європи. Участь України в Раді Європи. Характеристика конвенції Ради Європи про захист прав і основних свобод особи. Характеристика Європейської соціальної хартії. Основоположні конвенції Ради Європи, спрямовані на захист прав різних категорії осіб. Загальна характеристика законодавства ЄС щодо захисту громадянсько-політичних прав людини.

Правові норми ЄС щодо захисту соціально-економічних прав людини. Реалізація Україною міжнародно-правових норм і програм, прийнятих в межах Ради Європи.

Тема 3. Міжнародно-правова відповідальність за порушення прав людини

Поняття і зміст міжнародної відповідальності за порушення прав людини. Міжнародні злочини в області прав людини. Відповідальність фізичних осіб за вчинення міжнародних злочинів. Концепції «гуманітарного втручання» і «гуманітарної інтервенції».

Тема 4. Механізм захисту прав особи в Україні

Поняття захисту прав людини в Україні. Система гарантій прав особи в Україні. Стан гарантованості громадянсько-політичних прав в Україні. Стан гарантованості соціально-економічних прав в Україні. Участь України в систем захисту прав людини на універсальному та регіональному рівні. Особливості судового захисту прав особи в Україні. Специфіка несудового захисту прав особи у зверненні до прокуратури, міліції, служби безпеки України та інших правоохоронних структур. Визнання Україною юрисдикції Європейського суду з прав людини.

Тема 5. Законні форми самозахисту людиною своїх прав і свобод

Поняття законної самозахисту людиною своїх прав і свобод.

Діяльність неурядових правозахисних організацій і рухів. Роль громадських об'єднань та незалежних фондів в реалізації людиною прав і свобод.

Значення і роль ЗМІ у захисті прав людини. Акти громадянської непокорності і інші форми захисту людиною своїх прав.

Тема 6. Міжнародно-правовий захист прав людини під час збройного конфлікту

Право збройних конфліктів щодо міжнародних війн. Права поранених та хворих у військових конфліктах. Відповідальність за порушення норм права війни (збройного конфлікту). Основні порушення права збройних конфліктів під час ведення міжнародного збройного конфлікту.

Тема 7. Порівняльно-правові аспекти статусу омбудсмена в різних державах

Історія створення інституту омбудсмена в різних країнах. Шведська модель омбудсмена. Особливості інституту уповноваженого з прав людини в Англії. Омбудсмени в Сполучених Штатах Америки. Специфіка моделі служби омбудсмена у Франції. Розвиток і становлення інституту омбудсмена в сучасний період. Порядок призначення омбудсменів. Сфера компетенції омбудсмена.

Порядок звернення громадян до омбудсмена. Повноваження, методи діяльності омбудсменів та форми їх регулювання.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Тема 8. Громадський контроль за дотриманням прав людини

Суб'єкти громадського контролю. Класифікація видів і механізмів громадського контролю.

Здійснення громадського контролю за дотриманням прав людини в місцях примусового утримання громадян. Форми діяльності громадських спостережних комісій в місцях примусового утримання громадян. Повноваження членів громадських спостережних комісій. Обмеження на діяльність громадських спостережних комісій.

Тема 9. Права людини і медіа

Права людини, рівність та недискримінація у висвітленні «чутливих» тем. Етичні та правові аспекти візуалізації «чутливих» тем в медіа.

Явище дискримінації в офф-лайн та он-лайн медіа. Ксенофобський дискурс в медіа і механізми його запобігання. Висвітлення тематики внутрішньо переміщених осіб, мігрантів та біженців у ЗМІ. Концепція «універсального дизайну» у просторі, послугах, інформації.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичн і заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичн і заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Теоретичні аспекти прав людини»									
		2 семестр				семестр			
1.1	Поняття і сутність прав людини	7	2	2	3	-	-	-	-
1.2	Еволюція прав людини. Історичні аспекти філософсько-правової думки про права людини	7	2	2	3	-	-	-	-
1.3	Розвиток системи захисту прав особи в Україні	7	2	2	3	-	-	-	-
1.4	Права людини і політична організація суспільства	7	2	2	3	-	-	-	-
1.5	Правовий статус людини і громадянина	7	2	2	3	-	-	-	-
1.6	Структура прав людини	7	2	2	3	-	-	-	-
1.7	Принципи, межі та підстави обмеження прав і свобод людини	7	2	2	3	-	-	-	-
1.8	Міжнародно правові стандарти в області прав людини	6	2	1	3	-	-	-	-
1.9	Модульна контрольна робота №1	3	-	1	2	-	-	-	-
Усього за модулем №1		58	16	16	26	-	-	-	-
Модуль №2 «Політика і права людини в сучасному світі»									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.1	Міжнародна система захисту прав людини	8	2	2	4	-	-	-	-
2.2	Європейська система захисту прав людини	8	2	2	4	-	-	-	-
2.3	Міжнародно-правова відповідальність за порушення прав людини	8	2	2	4	-	-	-	-
2.4	Механізм захисту прав особи в Україні	9	2	2	5	-	-	-	-
2.5	Законні форми самозахисту людиною своїх прав і свобод	8	2	2	4	-	-	-	-
2.6	Міжнародно-правовий захист прав людини під час збройного конфлікту	8	2	2	4	-	-	-	-
2.7	Порівняльно-правові аспекти статусу омбудсмена в різних державах	9	2	2	5	-	-	-	-
2.8	Громадський контроль за дотриманням прав людини	8	2	2	4	-	-	-	-
2.9	Права людини і медіа	8	1	2	5	-	-	-	-
2.10	Модульна контрольна робота №2	3	1	-	2	-	-	-	-
Усього за модулем №2		77	18	18	41	-	-	-	-
Усього за навчальною дисципліною		135	34	34	67	-	-	-	-

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу навчального матеріалу; репродуктивний метод; дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, опрацюванні практичних занять, самостійному вирішенні навчальних задач, написанні есе та підготовці презентації, а також роботі з навчальною та науковою літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Бисага Ю.М., Палінчак М.М., Белов Д.М., Данканич М.М. Права людини. – Ужгород, 2003. – 189 с.

3.2.2 Гончаренко О. М. Права людини в Україні: навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 207с.

3.2.3 Донеллі Дж. Права людини у міжнародній політиці / Джек Донеллі; пер. з англ. Т. Завалій. – Львів: Кальварія, 2004. – 280 с.

3.2.4 Європейська конвенція з прав людини: основні положення, практика застосування, український контекст Спілка адвокатів України; Рада Європи; Міжнародний центр з юридичного захисту прав людини. – К.: ЗАТ "Віпол", 2004. – 960 с.

3.2.5 Європейський суд з прав людини: Організація, діяльність, процес [В.В. Лутковська (відп.ред.), І. Шевчук (упоряд.)]. – К.: Практис, 2005. – 166 с.

3.2.6 Колодій А. М., Олійник А. Ю.. Права людини і громадянина в Україні: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 336с.

3.2.7 Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) :навч.-посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.]; за заг. ред.І.В.Яковюка. – Харків:Право, 2019. – 124с.

3.2.8 Мицик В.В. Права людини у міжнародному праві: міжнародно-правові механізми захисту: підручник для вузів. – К., 2010. – 722 с.

3.2.9 Права людини у міжнародному праві : підручник / [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В. та ін.; за заг. ред. А. В. Войціховського]. – Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. – 404 с.

3.2.10 Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України) : навчальний посібник / заг. ред. проф. Мартиненка П. Ф., Кампа В. М. – К., 2013. – 376 с.

3.2.11 Сироїд Т. Л.; Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини: навч. посіб. – Харків: Право, 2019. – 310 с.

Допоміжна література

3.2.13 Азін В. О., Байда Л. Ю., Грибальський Я. В., Красюкова-Еннс О. В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В. – К., 2013. – 128с.

3.2.13 Бесчастний В. М., Філонов О. В., Субботін В. М., Денисова О. С., Кудлай О. П. Громадські об'єднання в Україні: навч. посібник / В. М. Бесчастний (ред.). – К.: Знання, 2007. – 415с.

3.2.14 Головченко В. В. Право в житті людини: Статті / В.Ф. Сіренко (відп.ред.). – К.: Оріяни, 2005. – 336с.

3.2.15 Дотримання економічних, соціальних та культурних прав в Україні / Є.Ю. Захаров (упоряд.). – Х. : Права людини, 2007. – 352с.

3.2.16 Основи демократії. Права людини та їх забезпечення в умовах суспільних змін: навч. посіб. / О. В. Філонов, В. М. Суботін, В. В. Пашутін, І. Я. Тодоров. – 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 215 с.

3.2.17 Пушкіна О. В. Система прав і свобод людини та громадянина в Україні: теоретичні і практичні аспекти забезпечення: монографія / О. В. Пушкіна. – К.: Логос, 2006. – 416 с.

3.2.18 Рабінович П. М., Хавронюк М. І. Права людини і громадянина: Навчальний посібник / П. М. Рабінович, М. І. Хавронюк. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.

3.2.19 Шемшученко Ю. С., Карпачова Н. І., Костецька Т. А., Воротіна Н. В., Суржинський М. І. Конституційні права, свободи і обов'язки людини і громадянина в Україні / Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України / Ю. С.Шемшученко (ред.). – К.: Юридична думка, 2008. – 251с.

3.2.20 Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. – 168 с.

3.2.21 Human Rights. International Protection, Monitoring, Enforcement / Ed. by J. Symonides. – Paris, UNESCO, 2003. – P. 199.

3.2.22 Jacobs G. Human rights in the European Union // E. L. Rev. Aug. – 2001. – Vol. 26. – P. 333.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. «Законодавство України» [Електронний ресурс]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

3.3.2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3.3.3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Політика і права людини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2021
		стор.12 з 16	

- URL: <http://pravo.biz.ua/>
 3.3.4. Верховний суд України [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
 3.3.5. Антимонопольний комітет України [Текст]. - [S.l.:s.n.]. URL: <http://www.amc.gov.ua/amc/control/uk/index>
 3.3.6. Юридичний портал [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://jurisprudence.com.ua/>
 3.3.7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
 3.3.8 Конституційний Суд України [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>
 3.3.9 Уповноважений Верховної Ради України з прав людини [Електронний ресурс]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua/>
 3.3.10 Верховна Рада України [Електронний ресурс]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
 3.3.11 Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
 3.3.12 Президент України <https://www.president.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
II семестр					
Модуль № 1 «Теоретичні аспекти прав людини»			Модуль № 2 «Політика і права людини в сучасному світі»		
Виконання тестових завдань (10 б x 1)	10	-	Написання есе, підтовка презентації (10б x 1)	10	-
Відповіді на практичному занятті (5б x 4)	20	-	Відповіді на практичному занятті (5 б x 4)	20	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	18	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	18	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	10	-
Усього за модулем №1	40	-	Усього за модулем №2	40	-
Семестровий екзамен				20	
Усього за дисципліною				100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховують студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	05.07.21	Редоренко К.А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Комаріш О.А.	01.09.2022	<i>[Signature]</i>	Робоча програма дійсна для роботи навч. планів 2022 р.
		Протокол №1		
		від 02.09.2022		
2.	Голова А.О.	Прот. №1 від 09.02.23	<i>[Signature]</i>	Дієсно згідно РНП-2023 р.

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)